

<https://revistes.ub.edu/index.php/dialectologia/article/view/54893/46915>

Dialectologia. Special issue, 15 (2026), 189-210.

<https://doi.org/10.1344/DIALECTOLOGIA.2026.8>

Stefano Negrinelli

Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun

negrinelli@drg.ch

ORCID 0000-0002-0053-2918

ROMANSH DIALECT CLASSIFICATIONS

Language-code: ISO 639-2 roh

Abstract

This paper presents the main classifications of the Romansh dialects in the Canton of Grisons. Following a historical and sociolinguistic overview of Romansh, the article examines the various groupings proposed for the classification of Romansh varieties, which, depending on the model, are divided into two, three or five idioms. The discussion in the second part focuses on Heinrich Schmid's contributions (1976, 1985), which emphasized the distinctiveness of Vallader (Lower Engadin) compared to all other Romansh varieties and the close connection between Puter (Upper Engadin) and the Central Grisons varieties. These findings enabled Schmid to propose a tripartite classification based on linguistic arguments (within the framework of isoglottic dialectology) as an alternative to the traditional classification model, which is reflected, for example, in the school system and is mainly based on the centuries-old written tradition, which recognises five different orthographic variants.

Keywords: dialect classification, isoglottic dialectology, Romansh varieties

CLASSIFICACIONS DELS DIALECTES ROMANXS

Resum

Aquest article presenta les principals classificacions dels dialectes romanxs al cantó dels Grisons. Després d'una visió general històrica i sociolingüística del romanx, l'article examina les diverses agrupacions proposades per a la classificació de les varietats romanxes, les quals, segons el model, es divideixen en dos, tres o cinc idiomes. La discussió de la segona part se centra en les contribucions de Heinrich Schmid (1976, 1985), que van emfatitzar el caràcter distintiu del Vallader (Baixa Engadina) en comparació amb totes les altres varietats romanxes i l'estreta connexió entre el Puter (Alta Engadina) i les varietats dels Grisons centrals. Aquestes troballes van permetre a Schmid proposar una classificació tripartida basada en arguments lingüístics (en el marc de la dialectologia isoglòtica) com a alternativa al model de classificació tradicional, que es reflecteix, per exemple, en el sistema escolar i es basa principalment en la tradició escrita centenària, que reconeix cinc variants ortogràfiques diferents.

Paraules clau: classificació dialectal, dialectologia isoglòtica, varietats romanxes

CLASSIFICAZIUN DALS DIALECTS RUMANTSCHS

Abstract

Quest artitgel analysescha las principalas classificaziuns dals dialects rumantschs en il chantun Grischun. Suentar ina survista istorica e sociolinguistica dal rumantsch examinescha l'artitgel las differentas gruppaziuns proponidas per classifitgar las varietads rumantschas che vegnan divididas tenor il model en dus, trais u tschintg idioms. En il center da la discussiun en la segunda part èn las contribuziuns da Heinrich Schmid (1976, 1985) che han accentuà la particularitad dal vallader (Engiadina Bassa) en congual cun tuttas autras varietads rumantschas e la stretga colliaziun dal puter (Engiadina Ota) cun las varietads centralas dal Grischun. Questas observaziuns han pussibilità a Schmid da proponer ina classificaziun tripartita sin basa d'arguments linguistics (en il rom da la dialectologia isoglossica) sco alternativa al model da classificaziun tradiziunal che sa manifestescha p.ex. en il sistem d'instrucziun e che sa basa surtut sin la tradiziun scritta che renconuscha tschintg differentas variantas ortograficas.

Keywords: classificaziun dialectala, dialectologia isoglossica, idioms rumantschs